

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722063654
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722063654.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci navrhovateľa L. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XX, XXX XX Z. B., proti X. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/XX, XXX XX K., o návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 16. decembra 2022, č. k.: 23 Pc/5/2022-79, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa na zrušenie výživného zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
2. V danej veci sa navrhovateľ, ako osoba povinná platiť výživné svojej dcére, domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti, ktorá povinnosť mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 15. novembra 2018, č. k. 16 Pc/24/2018-68 počnúc dňom 1. septembra 2018. Tvrdil, že dcéra po štyroch rokoch štúdia na vysokej škole ukončila prípravu na zamestnanie riadnym ukončením bakalárskeho denného štúdia na právnickej fakulte H. U. V. v V. V., pričom v súčasnosti je na materskej dovolenke, žije s jej priateľom a otcom jej dieťaťa. Poukázal na to, že dcére vznikol nárok na dávky nemocenského poistenia, má XX rokov a je schopná sama sa živiť.
3. Dcéra navrhovateľa, ako osoba oprávnená, so zrušením výživného nesúhlasila s poukazom na to, že po vykonaní štátnej skúšky s obhajobou bakalárskej práce v študijnom odbore právo dňa 9. mája 2022 naďalej pokračuje v magisterskom ročníku a po nadobudnutí magisterského titulu v odbore právo bude schopná v danom odbore pôsobiť a nájsť si stále zamestnanie. Popri škole sa venuje výchove dcéry, nie je schopná pracovať sama sa živiť.
4. Okresný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že predpoklady pre zrušenie vyživovacej povinnosti nie sú splnené, nakoľko dcéra navrhovateľa sa sústavne pripravuje na svoje povolanie, navštevuje vysokú školu dennou formou v rámci individuálneho programu napriek tomu, že sa jej dňa 29. júna 2022 narodila dcéra. Vyživovacia povinnosť jej otca preto trvá. Súd konštatoval aj skutočnosť, že dcéra žije v spoločnej domácnosti s partnerom, otcom narodeného dieťaťa. Súd vyšiel z ustálenej rozhodovacej praxe, v zmysle ktorej vyživovacia povinnosť rodičov dieťaťa, ktoré uzavrelo manželstvo, trvá ako podporná vo vzťahu k vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov. Hoci dcéra navrhovateľa nežije v manželstve, tento vzťah okresný súd posudzoval ako obdobný manželskému vzťahu, keď z dokazovania vyplynulo, že žijú v spoločnej domácnosti, spoločne hospodária. Dospel k záveru, že dcéra navrhovateľa nemá dostatok vlastných finančných zdrojov na svoju výživu, na jej výdavkoch sa podieľa aj partner, ktorý však má prvoradú povinnosť voči maloletému dieťaťu. Dospel k záveru, že je v schopnostiach navrhovateľa platiť určené výživné pre svoju dcéru vo výške 220 EUR, pričom mal

preukázané, že má ešte vyživovaciu povinnosť voči maloletému C.i X. vo výške 120 EUR. Súd mal zistený priemerný mesačný príjem navrhovateľa za obdobie od 09/2021-08/2022 vo výške 2055, 1 7 EUR. Na zistený skutočný stav veci aplikoval predovšetkým § 75 ods. 1, 2, § 78 ods. 1, § 62 ods. 1, 5 Zákona o rodine.

5. Proti rozsudku sa odvolal navrhovateľ z dôvodov, že súd neúplne zistil skutočný stav vecí, nevykonal všetky potrebné zistenia pre právne posúdenie vecí a súd zostal pri zistení jeho príjmov zaujatými. Argumentoval tým, že rodičia plnia vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu len vtedy, ak ju manžel, v tomto prípade partner, s ktorým žije v spoločnej domácnosti, nie je schopný plniť. Podľa jeho názoru partner je schopný túto povinnosť plniť v plnej miere. V tejto súvislosti namietal, že súd nedostatočne preveril príjem a hlavne výdaje partnera dcéry, R. T..

6. Poukázal na výšku životného minima, ktoré je stanovené pre dospelé osoby aj jedno dieťa žijúce v spoločnej domácnosti vo výške 504,98 EUR. Súhlasí s tým, že ide o malú sumu, avšak R. a X. majú oficiálne priznaný príjem vo výške 1.415 EUR mesačne, čo je 2,8 násobok životného minima. Táto suma postačuje na pokrytie základných životných potrieb. Namietal, že ak niekto nemá dostatočný príjem na pokrytie nevyhnutných životných nákladov a vlastní rodinný dom, o ktorý sa musí starať, prečo býva v byte a platí bývanie dvakrát. Voči partnerovi dcéry namietal, prečo za danej situácie hráva hokej, kde má náklady 100 EUR mesačne, na auto minie mesačne 250 EUR, stará sa o dom, kde žije jeho matka, ktorú finančne podporuje. Argumentoval tým, že R. T. pracuje u U. M., kde najčastejšie sťahujú nábytok po Slovensku. Navrhol doplniť dôkazy na príjem R. T., jeho stravné v práci, koľko mu prispieva zamestnávateľ N., doklady o pravidelných výdavkoch na rodinný dom R. T., príjem matky R. T. so Sociálnej poisťovne a výpis zo zdravotnej poisťovne o uhrádzaní zdravotnej starostlivosti R. T. a jeho matky za posledný rok. Z týchto dôvodov žiadal rozhodnúť tak, že súd zruší jeho vyživovaciu povinnosť voči dcére, ako osobe oprávnenej.

7. Dcéra navrhovateľa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že s otcom dcéry nežijú v spoločnej domácnosti, keď na pojednávaní hovorila, že otec jej dcéry, R. T., žije so svojou matkou, ktorá poberá polovičný invalidný dôchodok. Nakoľko jeho matka má dlhodobu nepriaznivú stav, nemá možnosť privyrobena. Otec maloletej sporadicky u nej prespáva z dôvodu času stráveného s maloletou a tiež z dôvodu pomoci počas štúdia. Nikdy neuviedla, že s otcom maloletej žijú a hospodária spolu. Keby tomu tak bolo, tak by súdu uviedla ich výdavky, avšak tieto uviedla osobitne za každého z nich. Nemala ani prehľad, aká je mesačná mzda R. a aj jeho mesačné výdavky.

8. Navrhovateľ sa chce zbaviť svojej vyživovacej povinnosti, bolo tomu tak už minulosti, keď bol proti jej nástupu na vysokú školu, keď tvrdil, že ak chce študovať, má si to sa má zaplatiť. Navrhovateľ na ňu útočil, že s otcom maloletej neuzavreli manželstvo. K tomu uviedla, že do uzavretia manželstva ju nemožno nútiť. Súd v rozsudku dospel k záveru, že jej vzťah s otcom dieťaťa je obdobný ako manželstvo. Podľa nej manželský vzťah si predstavuje úplne inak. Ľudia, ktorí sú manželmi alebo žijú spoločne v jednej a tej istej domácnosti, musia mať prehľad o svojich príjmoch a výdavkoch a tiež sa na nich spoločne podieľať. To, že jej otec maloletej prispieje na potreby pre maloletú alebo jej kúpi niečo, čo potrebuje, neznamená, že spoločne hospodária. Znamená to len to, že spolu vychádzajú a vedia sa dohodnúť a nemusia sa ťahať po súdoch.

9. Podľa jej názoru majetkové a finančné pomery navrhovateľa mu umožňujú platiť výživné bez toho, že by bol ukrátený na jeho životnom štandarde. Poukázala na to, že navrhovateľ má spolu 3 biologické deti s tromi ženami, o ktoré nejví absolútne žiadny záujem, pričom na druhej strane žije 2 deti jeho novej manželky, ktorým dopraje viac ako je základný životný štandard. Jej príjem je 280 EUR rodičovský príspevok a 30 EUR prídavok na dieťa, spolu 310 EUR a od januára si prílepi o 51 EUR, jej mesačný príjem bude 361 EUR. Dané peniaze sú primárne určené pre jej dcéru. Terajšia manželka navrhovateľa poberá opatrovateľský príspevok na svoju dcéru vo výške 680 EUR a nevie, prečo nespomenul prídavky na deti od januára vo výške 120 EUR. Samotný príjem manželky navrhovateľa je 800 EUR.

10. Podľa zákona dieťa sa má podieľať na životnej úrovni svojich rodičov. V jej prípade sa tak nestalo. Otec neustále rekonštruuje dom, zriadil si v dome telocvičňu, kúpil saunu, chodili s celou rodinou na zahraničné dovolenky aj jej chce zobrať aj to málo, čo jej má podľa rozhodnutia súdu prispievať. Nakoľko je študentkou a nikdy nepracovala na trvalý pracovný pomer, nevznikol jej žiadny nárok na „materskú“. Pokiaľ ide o otca maloletej, R. T., tento nepracuje „načierne“. Je zamestnaný vo firme N., kde pracuje v nepretržitej prevádzke, veľa voľného času nezostáva. To, že bol strýkovi R. pomôcť, berie ako kamarátsku pomoc. V závere zdôraznila, že v priebehu semestra dáva za učebnice a iné školské potreby 400-500 EUR. Výživné od navrhovateľa je jediným príjmom, ktorý jej patrí a je nevyhnutný pre to, ak by mohla dokončiť vysokoškolské vzdelanie. Napriek narodeniu dcéry sa snaží vzdelanie ukončiť čo najskôr a nie ho naďalej predlžovať. Bakalárske štúdium ukončila s výbornými výsledkami. Z týchto dôvodov žiadala odvolanie navrhovateľa ako nedôvodné zamietnuť.

11. Navrhovateľ v replike zotrval na svojich argumentoch a poukázal na to, že výška životného minima na je stanovená pre dospelé osoby a jedno dieťa žijúce v spoločnej domácnosti na 504,98 EUR. R. a X. majú oficiálne priznaný príjem 1.415 EUR mesačne. Danú sumu považuje za dostatočnú na pokrytie základných životných potrieb. Upriamil pozornosť na to, že X. predávala detskú hojdačku Sansa 2v1 za 170 EUR pri pôvodnej cene 239 EUR. Podľa daného inzerátu majú vecí viac, ako potrebujú. Kládie si otázku, za čo to kúpili. Na internete mala niekoľko fotiek, kde s kočíkom je v nejakej kaviarni. Nemá peniaze na základné potreby, ale má peniaze na návštevy kaviarne? X. klame, že nežije v spoločnej domácnosti s R.. Na prvom pojednávaní jednoznačne uviedla, že spolu žijú a spolu hospodária. X. úspešne ukončila strednú zdravotnú školu s maturitou a podľa jeho názoru toto štúdium jej dáva v dnešnej spoločnosti dostatok príležitostí zamestnať sa po ukončení materskej. Nepokračuje na vysokej škole zdravotníckeho smeru, čo by sa dalo považovať za pokračovanie prípravy na zamestnanie. Možnosť zamestnania má na základe predchádzajúceho štúdia. Nikde nenašiel informáciu, že ukončenie vysokej školy je základ pre zamestnanie. Ak na toto štúdium nemá, nech neštuduje. Nedokončila prvý ročník vysokej školy, pretože sa musela starať o starého otca. Platil výživné niekoľko mesiacov nie, aby mohla chodiť do školy, ale sedela doma a zároveň si tak predĺžila štúdium o 1 rok. Teraz si zas niečo nájde, prečo treba štúdium predĺžiť. To je tá morálka, na ktorú sa odvoláva zákon. S ním nekonzultovala, či jej počas štúdia pomôže, či jej pomôže, keď bude mať dieťa. Ona sa rozhodla založiť si rodinu a mať dieťa, vybrala si svoj život, ale stále chce podporu od neho, pričom hovorí, že od neho nič nechce a podľa jej slov ani nie je jej otec.

12. Dcéra navrhovateľa v duplike poukázala na svoje predošlé vyjadrenie. R. T. zdieľa domácnosť so svojou matkou a prispieva na výživu a potrebu ich dcéry. Zdôraznila, že žiada výživné na seba, aby bola schopná dokončiť vysokoškolské štúdium a následne sa zamestnať v odbore, ktorý vyštudovala. Zo slov navrhovateľa vyplýva, že mu vôbec nezáleží na vzdelaní svojich vlastných detí. Vyslovila otázku, prečo to hovorí človek, ktorý bol 3x ženatý, má tri deti s tromi ženami a ani s jedným nemá vzťah ako otec - dcéra alebo otec - syn. Vzťah so svojimi vlastnými deťmi udržiava len na pôde súdov alebo vôbec. Nevidí dôvod na to, aby jej niekto diktoval, kde a ako môže bývať. R. sa musí starať o svoju matku na invalidnom dôchodku. R. je jediné dieťa jeho matky, takže to považuje za jeho morálnu povinnosť, čo rešpektuje.

13. Pokiaľ ide o lehátko, toto dcéru kúpili jej krstní rodičia a v 21. storočí nie je problém nájsť na internete podľa názvu veci jeho predajnú cenu. Predáva ho z dôvodu, že dcéra ho už nevyužíva a ako dieťa rastie, menia sa aj jeho potreby.

14. Na súde sa vyjadrila, že R. príležitostne prespí z dôvodu času stráveného s maloletou a z dôvodu výpomoci, lebo pokračuje popri materskej dovolenke v dennom štúdiu. Poukázala aj na to, že drvivá väčšina rodičov svoje deti v štúdiu podporuje. Je pravdou, že úspešne ukončila stredoškolské štúdium v odbore zdravotnícky laborant na F. v V. V., ale nevidí dôvod, prečo by nemohla zmeniť smer, ktorým sa chce ďalej uberať. Málokto dieťa vo veku štrnástich rokov vie, čomu sa chce venovať. Ona sa rozhodla pre právnické vzdelanie, ktoré ju viacej baví a naplňa a neľutuje štúdium zdravotníckeho zamerania, pretože to berie ako rozšírenie všeobecného prehľadu, vedomostí a skúseností. Stredoškolské štúdium jej veľmi pomohlo pri predmetoch ako medicínske právo alebo súdne lekárstvo, ktoré absolvovala na právnickej fakulte.

15. O starého otca sa starala nezištne, pretože to sama chcela. Jej mama sa starala o starú mamu. Obaja zomreli v priebehu jedného roka. Nesedela rok doma, absolvovala opakovane predmety a úspešne ukončila prvý ročník vysokoškolského štúdia a odvtedy sú jej výsledky výborné, o čom svedčí aj vysvedčenie o vykonaní štátnej skúšky. Mala záujem s navrhovateľom veci konzultovať, nedvíhal telefón, neodpisoval na správy. Na záver uviedla, že keby výživné nepotrebovala, súhlasila by s jeho zrušením, pretože doťahovanie sa s navrhovateľom ju značne vyčerpáva. Bohužiaľ, momentálne nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby bola schopná sama sa živiť.

16. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa ust. § 65, 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario CSP rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje aj s jeho odôvodnením. Argumenty navrhovateľa uvádzané v odvolaní nepovažuje za dôvodné. Argumenty navrhovateľa vychádzajú z jeho subjektívnych predstáv a nedostatočných informácií o danej právnej úprave. Vykonaným dokazovaním okresný súd riadne zistil skutočný stav veci, ktorý vytvoril podklad pre zákonné rozhodnutie. Súd vo veci aplikoval správne

príslušné normy rodinného práva, ktoré aj správne interpretoval. V konaní bolo nepochybne preukázané, že dcéra navrhovateľa pokračuje v dennom štúdiu na vysokej škole, pripravuje sa na ďalšie povolenie, pričom sa stará o maloletú dcéru. Okresný súd pri rozhodovaní zohľadnil všetky relevantné predpoklady, ktoré sú významné pre rozhodnutie o uplatnenom nároku navrhovateľa. Argumentácia navrhovateľa predovšetkým spočíva v tom, že životná úroveň jeho dcéry je dobrá a nie je potrebné, aby sa on naďalej podieľal na jej výžive, zároveň zdôrazňuje, že jej stredoškolské vzdelanie jej umožňovalo riadne sa zamestnať a dcéra nemusela nastúpiť na vysokú školu iného zamerania, čo považuje za predlžovanie dôvodov, kedy musí plniť vyživovaciu povinnosť voči nej. Navrhovateľ taktiež zdôrazňuje, že vyživovacia povinnosť prešla na otca maloletého dieťaťa jeho dcéry, s ktorým spoločne hospodária a majú dostatočný príjem.

19. Ust. § 62 Zákona o rodine upravuje vyživovaciu povinnosť rodičov voči deťom, pričom z odseku 1 jednoznačne vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť a trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Judikatúra v tomto smere je dostatočne konzistentná a stála, keď štúdium dieťaťa na vysokej škole sa považuje za prípravu na budúce povolanie. Je síce pravdou, že dcéra navrhovateľa ukončila stredné vzdelanie v odbore zdravotníctva, čo by jej umožnilo reálne sa zamestnať, avšak z hľadiska prípravy na svoje povolanie mohla dcéra pokračovať v štúdiu v obore zameraného na zdravotníctvo (farmácia, medicína), avšak nič jej nebránilo v tom, aby pokračovala na vysokej škole iného zamerania. Podstatné je to, že po skončení strednej školy dcéra navrhovateľa kontinuálne pokračuje v príprave na svoje budúce povolanie. Pokiaľ by platilo to, čo uvádza sa navrhovateľ, schopnosť živiť by teoreticky dieťa dosiahlo už ukončením základného vzdelania. Bolo preukázané, že dcéra navrhovateľa riadne pokračuje v štúdiu, dosahuje výborné výsledky, preto neexistuje žiaden zákonný dôvod, ktorý by ju v tejto možnosti obmedzoval vo vzťahu k povinnosti rodiča platiť jej výživné. Z judikatúry ale aj príslušných komentárov Zákona o rodine vyplýva, že nie je vylúčené, aby vyživovacia povinnosť rodičov trvala aj v prípade, keď sa dieťa po skončení strednej odbornej školy rozhodne pokračovať v štúdiu na vysokej škole, hoci aj iného zamerania. Vyživovacia povinnosť končí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese, čo znamená prvou ukončenou vysokou školou alebo univerzitou. Dokonca na zánik vyživovacej povinnosti nemá vplyv ani to, že majetkové pomery dieťaťa sú lepšie, ako majetkové pomery jeho rodičov ako osôb, povinných výživou. Dieťa je schopné samé sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Odvolací súd zdôrazňuje, že povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu.

20. Odvolací súd sa nestotožňuje s argumentom navrhovateľa, že by okresný súd nedostatočne zistil skutočný stav vecí. Navrhovateľ vychádza v odvolaní z predstavy, že rodičia plnia vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu len vtedy, ak ju manžel, v tomto prípade partner, s ktorým by mala žiť v spoločnej domácnosti, nie je schopný plniť. Táto úvaha nie je správna. Povinnosť, ktoré vyplýva z § 62 Zákona o rodine, nie je žiadnym spôsobom obmedzená inými vzťahmi v otázke povinných osôb platiť výživné.

21. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že táto povinnosť je explicitne určená medzi manželmi, nie partnermi, ktorí prípadne spolu žijú. V takomto prípade sa postupuje podľa iných ustanovení. Citované ustanovenie je založené na solidarite v manželských vzťahoch, ktoré sa prenáša do ustanovenia o životnej úrovni manželov počas trvania manželstva. Odvolací súd zdôrazňuje, že zákon nehovorí o tom, že musí ísť o spoločnú domácnosť, pričom sa však vychádza z toho, že musí ísť o uspokojovanie potrieb všetkých členov rodiny, ktorí domácnosť tvoria, vrátane starostlivosti o deti.

22. V konaní bolo nepochybne preukázané, že dcéra navrhovateľa nie je vydatá za otca svojho dieťaťa, tzn. citované ustanovenie nemožno aplikovať a dokonca ani oprávnenú osobu nútiť, aby uzavrela manželstvo, čo by teoreticky zbavilo povinnosti navrhovateľa platiť výživné, čo však celkom tiež nie je pravda, pretože aj v takomto prípade za určitých konkrétnych okolností by táto povinnosť bola zachovaná. Pokiaľ ide o vzťah dcéry navrhovateľa a R. T., tento sa predovšetkým riadi ustanovením § 74 Zákona o rodine, keď podľa ods. 1 otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na náhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Predovšetkým v danom prípade ide o vzťah dcéry navrhovateľa a otca maloletej. Zákon o rodine preferuje rodinu založenú manželstvom, ale súdnu ochranu poskytuje všetkým formám rodiny v zmysle čl. 1 a 2 Základných zásad bez rozdielu. Treba si uvedomiť, že rozdielne sú chránené nároky manželky a nevydatej matky. V tomto prípade ide o poskytnutie ochrany nárokom nevydatej matky dieťaťa v súvislosti so znížením jej zárobkových možností v dôsledku tehotenstva a pôrodu. Podstatnou je okolnosť, že došlo v dôsledku tehotenstva a pôrodu k zníženiu jej príjmov. Súd v takom prípade prihliada na príjmy matky v rozhodovanom období. Ako bolo v konaní preukázané, dcéra navrhovateľa nebola

pred pôrodom riadne zamestnaná, nedochádza teda k zníženiu jej príjmov, pretože žiadne nemá, čo však nezbavuje povinnosti otca dieťaťa primerane prispievať na úhradu výživy dcéry navrhovateľa, avšak len v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom. Daná skutočnosť však nezbavuje navrhovateľa povinnosť platiť na výživu dcéry v súvislosti s prípravou na jej budúce povolanie.

23. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje za rozhodovacia prax aj judikát R 1/1967, v zmysle ktorého skutočnosť, že matka sa pripravuje štúdiom na svoje budúce povolanie, takže voči nej majú vyživovaciu povinnosť jej rodičia, sama osebe nestačí k tomu, aby osoba povinná v zmysle § 74 Zákona o rodine bola zbavená povinnosti, ktorá jej ako otcovi vyplýva z uvedeného ustanovenia. Odvolací súd poukazuje tak že situáciu, kedy by otec dieťaťa nebol zárobkovo činný a bol by napr. študent, v takom prípade by podporne vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu prechádzala na rodičov matky a otca, teda za určitých okolností by navrhovateľovi mohla vzniknúť aj povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa vlastnej dcéry, samozrejme, táto povinnosť by prešla aj na rodičov otca, ktorý by nebol schopný plniť si svoje povinnosti v súvislosti s narodeným dieťaťom. Inak povedané, povinnosť vyplývajúca z ust. § 74 ZR pre otca maloletej nemá za následok zánik povinnosti navrhovateľa v zmysle § 62 ZR.

24. Odvolací súd však musí konštatovať, že zrejme nie je pravdivá až tak pravdivá výhrada dcéry navrhovateľa o tom, že nežije v spoločnej domácnosti s otcom dieťaťa, keď na prvom pojednávaní uviedla, že s otcom dieťaťa spolu žijú, čo vyplýva zo zvukového záznamu čas 24 : 56. Z tohto vyjadrenia však nemožno usúdiť, že žijú v spoločnej domácnosti. Odvolací súd podotýka, že ani táto skutočnosť nie je podstatná pre povinnosť navrhovateľa vyplývajúcu z § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Ak aj spolu rodičia maloletého dieťaťa žijú, povinnosť prispievať na náklady spojené s bývaním sa neriadi zákonnou úpravou v zmysle Zákona o rodine, ale Občianskym zákonníkom. Vo vzťahu k maloletému dieťaťu je samostatná právna úprava daná taktiež ustanovenie § 62 Zákona o rodine a ďalších. Je zrejme, že otec maloletej si svoju vyživovaciu povinnosť riadne plní a v tomto smere zrejme neexistuje žiaden spor. Predmetom posúdenia danej veci však nie sú vzťahy otca maloletého dieťaťa a jeho matky, či ich náklady v prípade spoluzitia, pretože ani táto skutočnosť nemá za následok, že by zanikla povinnosť navrhovateľa voči svojej dcére. Vzhľadom na skutočnosť, že otec maloletej sa stará o svoju matku, odvolací súd skôr verí dcére navrhovateľa, ako aj uvádza vo svojich vyjadreniach, že R. T. sa stará o svoju matku v rodinnom dome, čiastočne zotrváva aj v domácnosti s dcérou navrhovateľa a svojím dieťaťom, keď matke maloletej pomáha v starostlivosti o maloleté dieťa počas prípravy na štúdium. Nakoniec, otec má právo stretávať sa so svojím dieťaťom a vychovávať ho, takže v tomto smere jeho prítomnosť v rodine nemožno zamieňať za to, či ide o skutočné spoluzitie rodičov maloletej alebo nie.

25. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní vytýka R. T. jeho životné náklady vo vzťahu k hokeju, jazde autom, ide o irelevantné tvrdenia. Argument navrhovateľa vychádza z predstavy, že navrhovateľ nemá vyživovaciu povinnosť voči svojej dcére z dôvodu, že žije s partnerom jej dcéry. Vzťah R. T., jeho príjmy, jeho starostlivosť o vlastnú matku a to, že sa stará o dom, sú právne irelevantné vo vzťahu k vyživovacej povinnosti, ktorá vyplýva pre navrhovateľa vo vzťahu k svojej dcére. Z tohto dôvodu nie je potrebné ani dopĺňať dôkazy na zistenie príjmov R. T., o jeho výdavkoch a príjmoch, dokonca o príjmoch matky R. T. zo Sociálnej poisťovne.

26. Pokiaľ navrhovateľ v replike poukazoval na to, že dcéra si kupuje drahé veci - detskú hojdačku, dcéra navrhovateľa to dostatočne vysvetlila, že ide o dar od krstných rodičov a tento argument navrhovateľa je irelevantný. Skutočnosť, že dcéra hojdačku predáva na internete, je v súčasnosti bežným postupom, pretože maloleté dieťa už túto hojdačku nepotrebuje a nakoniec táto môže poslúžiť ďalším deťom. Práve týmto spôsobom rodičia detí eliminujú svoje náklady na výživu maloletých detí a používajú veci opakovane a zabezpečujú ich prostredníctvom internetu lacnejšie. Argument, že dcéra je s kočíkom nejakej kaviarni, nie je akceptovateľný, pretože z takéhoto tvrdenia, či fotky nevyplýva žiaden záver v tom, že by dcéra navrhovateľa nehospodárnym spôsobom míňala finančné prostriedky, nakoniec, aj keby bola v takejto kaviarni, účet vôbec nemusí platiť. Zo žiadneho zákona nevyplýva, že by dcéra navrhovateľa mala zakázané navštevovať kaviareň. Úplne za neakceptovateľné považuje odvolací súd argument, že dcéra s ním nekonzultovala, či jej počas štúdia pomôže, prípadne, ak bude mať dieťa. Ide o zákonný nárok v zmysle § 62 Zákona o rodine a postoj navrhovateľa je irelevantný.

27. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia podľa § 369 ods. 1 CSP a § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Návrh na náhradu trov odvolacieho konania účastníci nepodali.

28. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).